

NOTAT

Løpenr.: 72769/17
Saknr.: 17/12425-6
Ark.nr.: 140 & 18KULVERN
Saksbeh. Matthias Zielke
Dato: 16.11.2017

Til: Fylkesråd for kultur og næring
Fra: Næringssjef Anne Hjortdahl

HØRINGSUTTALELSE - HØRING AV REVISJONSDOKUMENT FOR GUOLASJOHKA-REGULERINGEN, KÅFJORD KOMMUNE; HØRINGS- FRIST 20.11.2017

Bakgrunn:

Formannskap i Kåfjord kommune vedtok i 2014 å kreve revisjon av konsesjonsvilkårene til regulering og overføring i Guolasjohka vassdraget. Krav om revisjon av konsesjonen til å foreta regulering og overføring i Guolasjohka, Kåfjord kommune ble sendt til Norges vassdrag- og energidirektorat (NVE) i juni 2015. Ett år senere vedtok NVE å åpne revisjonssaken. Troms Kraft Produksjon AS (heretter «TKP») har, som regulant, utarbeidet et revisjonsdokument som er et svar på de kravene som Kåfjord kommune har fremsatt i revisjonskravet. Kåfjord kommune opptrer i denne saken også som representant for allmenne interesser som er berørt av reguleringen. Revisjonsdokumentet er på høring med frist 20.11.2017.

Kravene som ble fremsatt i kommunes revisjonskrav omhandler først og fremst at de reviderte konsesjonsvilkårene skal baseres på et bedre og oppdatert kunnskapsgrunnlag. Videre kreves det at NVE reelt vurderer minstevannføring i alle eller i hvert fall deler av de berørte vannforekomstene i Guolasjohka vassdraget. Kommunens krav ble også forankret i Regional forvaltningsplan for vannregion Troms 2016-2021 (heretter kalt 'vannforvaltningsplan'), som ble enstemmig vedtatt av fylkestinget i desember 2015. Imidlertid har Klima- og miljødepartementet foretatt betydelige endringer i forvaltningsplanen som berører også vedtatte tiltak i Guolasjohka vassdraget samt deler av revisjonskravene. Departementets endringer av forvaltningsplanen belyses i en egen sak i fylkestinget i desember d.å.

Som regional planmyndighet og som vannregionmyndighet er Troms fylkeskommune høringsinstans i revisjonssaker som gjelder vannkraftkonsesjoner.

Guolasjohka vassdraget og tilhørende reguleringsmagasiner omfatter flere vannforekomster som er registrert i vannforvaltningsplanen. Per i dag er den økologiske tilstanden for disse vannforekomstene følgende (vannforekomst-ID i parenteser):

- Guolasjohka (206-30-R):
Moderat (endring i vannføring)
- Kåfjordelva oppstrøms Oterholmen (206-35-R):
Dårlig (fisk - observert tilstand), **Dårlig** (endring i vannføring)
- Kåfjordelva Kraftverket – Oterholmen (206-82-R):
Dårlig (fisk - observert tilstand), **Moderat** (endring i vannføring)
- Kåfjordelva nedstrøms kraftverket (206-83-R):
Dårlig (fisk - observert tilstand), **Moderat** (endring i vannføring)

Siden den økologiske tilstanden i disse vannforekomstene er under minstekravet Godt økologisk Potensial (GØP) må det gjennomføres vannmiljøforbedrende tiltak jf. vannforskriften. I vannforvaltningsplanen som ble vedtatt av fylkestinget var det for de fire ovenfor angitte vannforekomstene foreslått tiltak som vilkårsrevisjon, variabel driftstilpasset minstevannføring og minstevannføring for å oppnå minstekravet GØP. Som nevnt ovenfor medførte KLDs godkjenning endringer av vannforvaltningsplanen dithen at tiltak som medfører krafttap ble avvist eller at oppnåelsen av miljømålet ble utsatt ved bruk av unntaksbestemmelser.

Konklusjon fra revisjonsdokumentet utarbeidet av TKP:

Konsesjonsinnehaveren TKP konkluderer i sitt revisjonsdokument at det er begrenset rom for pålegg for å avhjelpe negative forhold av miljømessig karakter i den pågående revisjonen. TKP åpner likevel for minstevannføring i en begrenset del Kåfjordelva. Imidlertid knytter TKP flere vilkår til en slik minstevannføring som gjør det mulig for konsesjonsinnehaveren å unngå minstevannføring i denne delen av vassdraget.

TKP viser også KLDs godkjennings- og endringsvedtak hvor det anføres at samtlige vannforekomster som omfattes av konsesjonen som nå er gjenstand for revisjon har fått miljømål som ikke forutsetter minstevannføring eller andre tiltak som kan påvirke vannkraftproduksjonen. Videre anfører TKP at Kåfjordelva kraftverket er viktig for forsynings sikkerheten i regionen og viser i denne sammenhengen til at Statnett ønsker å beholde kraftverkets reguleringskapasitet.

Fylkeskommunens/vannregionmyndighetens vurdering

Den endelig godkjente vannforvaltningsplanen er etter dagens vannforskrift og plan- og bygningsloven retningsgivende når sektormyndigheter behandler saker som berører vannforskriften, deriblant konsesjonsrevisjoner. Videre følger det av vannforskriften at NVE må vurdere tiltak som medfører krafttap også i de tilfellene hvor miljømålet ikke forutsetter det. En slik vurdering må baseres på et godt nok kunnskapsgrunnlag. Imidlertid er kunnskapsgrunnlaget for de ovenfor nevnte vannforekomstene ikke tilstrekkelig. Det betyr at NVE må foreta en selvstendig og reell kost-nytte vurdering av tiltak som medfører krafttap uavhengig av om det foreligger godkjenning av slike tiltak etter at KLD har godkjent og endret vannforvaltningsplanen.

Før et vedtak treffes av et forvaltningsorgan skal forvaltningsorganet påse at saken er så godt som mulig, jf. forvaltningsloven § 17. Også naturmangfoldloven § 8 krever *at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.*

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

Dette innebærer at NVEs behandling av revisjonskravet fra Kåfjord kommune ikke kan basere seg på KLDs vedtak, som ble truffet uten å legge oppdatert kunnskap til grunn. I denne sammenheng vil vannregionmyndigheten atter en gang henwise til at det var et omforent vannregionutvalg som - etter tversfaglig fundert på anbefaling fra NVE region nord og Fylkesmannen i Troms – har foreslått tiltak som minstevannføring og variabel, driftstilpasset minstevannføring gjennom kraftverket overfor fylkestinget som igjen har vedtatt disse tiltakene. Vannregionmyndigheten mener derfor at disse tiltak må vurderes i revisjonssaken.

Fylkeskommunen ser seg enig i at Kåfjord kraftverk med sin reguleringskapasitet er viktig for forsyningssikkerheten i regionen. Imidlertid mener fylkeskommunen at revisjonsdokumentet ikke redegjør godt nok for hvordan den de nye sentralnettlinjjer som er under bygging vil forbedre forsyningssikkerheten og nettkapasiteten i regionen.

Innstilling

- 1) Fylkesråd for kultur og næring har behandlet revisjonsdokument for Guolasjohka-reguleringen i Kåfjord kommune, jf. høringsbrevet fra Norges vassdrags- og energidirektorat.
- 2) Troms fylkeskommune ber Norges vassdrags- og energidirektorat om å pålegge Troms Kraft Produksjon AS som konsesjonsinnehaveren å oppdatere og forbedre det biologiske, økologiske og hydrologiske kunnskapsgrunnlaget som trenges for å kunne vurdere revisjonssaken på en måte som kreves etter vannforskriften, naturmangfoldloven og forvaltningsloven.
- 3) Troms fylkeskommune støtter Kåfjord kommunens krav om revisjon av Guolasjohka-reguleringen i Kåfjord kommune og ber Norges vassdrags- og energidirektorat om en reell vurdering av tiltak som er foreslått om minstevannføring og variabel og driftstilpasset minstevannføring gjennom kraftverket i konsesjonsrevisjonen.
- 4) Troms fylkeskommune er av den oppfatningen at Norges vassdrags- og energidirektorat skal vurdere alle tiltakene som Fylkesting i Troms vedtok i desember 2017 da fylkestinget vedtok Regional forvaltningsplan for vannregion Troms 2016-2021.
- 5) Troms fylkeskommune ber Norges vassdrags- og energidirektorat om å ta hensyn til de nye sentralnettlinjjer som er under utbygging når direktoratet vurderer Kåfjord kraftverket rolle i forhold til fremtidig forsyningssikkerhet og nettkapasitet.
- 6) Troms fylkeskommune støtter for øvrig Kåfjord kommunens argumenter og krav som fremkommer av kommunens høringsuttalelse i denne saken.

Med vennlig hilsen

Anne Hjortdahl
næringsjef

Vedlegg:
-Revisjonsdokument datert 14.6.2017